

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul hotărârii Guvernului pentru modificarea unor hotărâri (ce vizează administrarea fiscală)

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul hotărârii Guvernului pentru modificarea unor hotărâri (ce vizează administrarea fiscală), este elaborat de către Ministerul Finanțelor.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Elaborarea prezentului proiect de hotărâre de Guvern este în conformitate cu art.6 lit.h) din Legea nr.136/2017 cu privire la Guvern, art.II. alin.(5) din Legea nr.54/2026 pentru modificarea Codului fiscal nr.1163/1997 (atribuirea codului fiscal comerciantului independent), art.IV alin.(2) din Legea nr.112/2026 pentru modificarea unor acte normative (susținerea investițiilor în surse de energie regenerabilă cu soluții de stocare).
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
Redacția actuală a pct.31¹ din Regulamentul privind modul de procurare și aplicare a timbrelor de acciz/timbrelor de consum pe produsele din tutun, cartușele și rezervele pentru țigarele electronice, inclusiv țigarele electronice de unică folosință, preparatele destinate utilizării în cartușele și rezervele pentru țigarele electronice de la poziția tarifară 2404, produsele din tutun și înlocuitorii din tutun (amestecuri fără tutun pe baza frunzei de ceai) de la pozițiile tarifare 240399900 și 2404, aprobat prin <i>Hotărârea Guvernului nr.1427/2007</i> reglementează că, agentul economic este obligat să notifice, în prealabil, Instituția Publică Centrul de Tehnologii Informaționale în Finanțe, Serviciului Fiscal de Stat și Serviciului Vamal despre intenția distrugerii voluntare a produselor marcate cu timbre de acciz/timbre de consum. Astfel, pentru a elimina eventualele ambiguități privind aplicarea cadrului normative și anume care este agentul economic care urmează să notifice instituțiile respective, în prealabil, despre intenția de distrugere, importatorul - în calitate de proprietar al timbrelor de acciz/timbrelor de consum sau distribuitorul - în calitate de proprietar de drept al produselor din tutun marcate cu timbrul de acciz/timbrul de consum, s-a intervenit cu modificări care aduc claritate. Ca urmare a aprobării <i>Legii nr.112/2026 pentru modificarea unor acte normative (susținerea investițiilor în surse de energie regenerabilă cu soluții de stocare)</i>, cadrul normativ secundar nu reglementează mecanismul de restituire a TVA aferente procurării mărfurilor clasificate la pozițiile tarifare 8507 20 200, 8507 30 200, 8507 30 800, 8507 50 000 și 8507 60 000. În acest sens, se impune intervenția de urgență asupra <i>Hotărârii Guvernului nr. 93/2013 pentru aprobarea Regulamentului privind restituirea taxei pe valoarea adăugată</i>. Suplimentar, având în vedere că <i>Hotărârea Guvernului nr. 93/2013</i> reglementează procesul de restituire a TVA aferent procurărilor de mărfuri și servicii documentate prin SIA „MEV”, stabilind un quantum minim pasibil restituirii, se constată că quantumul respectiv nu corespunde cerințelor financiare ale agenților economici, ceea ce implică ajustarea normei respective. Redacția actuală a prevederilor pct.44²) pct.1) din Anexa nr.1 la <i>Hotărârea Guvernului nr. 693/2018 cu privire la determinarea obligațiilor fiscale aferente impozitului pe venit</i>, reglementează dreptul contribuabililor care aplică contabilitatea de angajamente de a deduce cheltuielile suportate

pentru acordarea tichetelor de vacanță doar în baza facturii fiscale. Totodată, ca urmare a implementării normei respective, s-a constatat faptul că în cazul în care în calitate de operator autorizat pentru emiterea tichetului este o persoană juridică, alta decât structura de primire turistică, eliberarea unei facturi fiscale nu în toate cazurile este admisibilă. Or, tichetul de vacanță reprezintă un mijloc de plată, iar tranzacția de livrare a acestuia de la un operator autorizat către contribuabil nu presupune transmiterea dreptului de proprietate asupra mărfurilor și prestarea serviciilor de către operator, respectiv, nici nu reprezintă obiect impozabil cu TVA, iar eliberarea facturii fiscale nu este obligatorie.

Prin urmare, la etapa de deducere a cheltuielilor pentru acordarea tichetelor de vacanță, contribuabilul va întâmpina dificultăți.

De asemenea, în scopul executării clare a prevederilor Legii nr. 54/2026 și pentru asigurarea coerenței cadrului normativ fiscal, se impune intervenția de urgență asupra *Hotărârii Guvernului nr. 141/2019* prin modificarea și completarea acestuia cu procedurile tehnice și organizatorice aferente noului statut al codului fiscal pentru activități independente.

La data de 30.04.2026 au intrat în vigoare modificările aduse art. 5, art. 69⁷ și art. 69¹³ din Codul fiscal instituite prin Legea nr. 54/2026 pentru modificarea Codului fiscal (atribuirea codului fiscal comerciantului independent).

Prin acest act legislativ, Parlamentul Republicii Moldova a stabilit cadrul primar pentru implementarea unor măsuri tehnice și organizatorice stringente, menite să asigure protecția eficientă a datelor cu caracter personal ale persoanelor fizice care desfășoară activități independente. Intervenția legislativă vizează depersonalizarea numărului de identificare de stat (IDNP) al persoanei fizice în cadrul operațiunilor economice raportate prin bonurile fiscale, prin instituirea unui mecanism alternativ de evidență fiscală: respectiv, atribuirea unui cod fiscal distinct, diferit de IDNP-ul deținut de persoana fizică ca cetățean.

Deși cadrul legal primar (Codul fiscal) oferă deja suportul juridic pentru protejarea datelor cu caracter personal ale comercianților independenți, punerea sa în aplicare este blocată de lipsa reglementărilor subsecvente în actele normative de punere în executare emise de Guvern.

În prezent, mecanismele de aplicare a echipamentelor de casă și de control, precum și procedurile de înregistrare/evidență fiscală sunt reglementate prin *Hotărârea Guvernului nr. 141/2019* cu privire la aplicarea echipamentelor de casă și de control la efectuarea decontărilor. Această hotărâre nu conține, la momentul actual, norme adaptate noilor realități legislative. Ea obligă, implicit sau explicit, utilizarea structurii clasice de identificare bazată pe IDNP sau nu prevede procedurile tehnice de generare, atribuire și reflectare pe bonul fiscal a noului cod fiscal distinct destinat exclusiv activității independente.

Prin urmare, lipsa corelării normelor din *Hotărârea Guvernului nr. 141/2019* cu noile prevederi ale Codului fiscal generează o lacună normativă secundară. Aceasta împiedică Serviciul Fiscal de Stat și operatorii economici să aplice în mod practic măsurile de depersonalizare aprobate de Parlament, expunând în continuare datele cu caracter personal ale comercianților independenți și generând incertitudine juridică.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Ministerul Finanțelor a inițiat modificarea și completarea pct.31¹ și pct.31² din *Hotărârea Guvernului nr.1427/2007* cu prevederi concrete, în scopul executării clare a prevederilor și anume:

- concretizarea agentului economic care este obligat să notifice instituțiile despre inițierea distrugerii voluntare a mărfurilor marcate cu timbre de acciz/timbre de consum;
- ce constituie și cine emite dovada distrugerii produselor marcate cu timbre de accize/timbre de consum.

Astfel, completarea *Hotărârii Guvernului nr.1427/2007* are drept scop eliminarea eventualelor neclarități întru asigurarea coerenței privind aplicarea cadrului normativ.

Completarea *Hotărârii Guvernului nr.93/2013* are drept scop extinderea dreptului la restituirea sumelor TVA pentru subiecții impozabili menționați la art.101⁸ din Codul fiscal. Suplimentar, prin Hotărâre se determină și modul sumei TVA pasibilă restituirii conform art.101⁸ din Codul fiscal.

Totodată, se propune stabilirea sumei TVA pasibile restituirii, în conformitate cu prevederile art. 101⁶ din Codul fiscal, la nivelul de 100% din totalul sumelor TVA achitate sau care urmează a fi achitate de către cumpărători pentru valorile materiale și serviciile livrate acestora, documentate prin intermediul SIA „e-Factura” și SIA „MEV”.

Modificarea propusă are drept scop extinderea cuantumului TVA pasibil restituirii pentru agenții economici care înregistrează o depășire a sumei TVA aferente procurărilor față de suma TVA aferentă livrărilor, facilitând astfel accesul acestora la mecanismul de restituire a TVA și îmbunătățind gestionarea fluxurilor de numerar aferente activității economice.

Completarea *Hotărârii Guvernului nr. 693/2018 cu privire la determinarea obligațiilor fiscale aferente impozitului pe venit* are drept scop extinderea listei documentelor confirmative care oferă dreptul la deducerea cheltuielilor suportate și determinate de angajator pentru compensarea cheltuielilor suportate de salariați în structurile de primire turistică din zonele rurale ale Republicii Moldova, inclusiv a cheltuielilor aferente tichetelor de vacanță.

Prin urmare, contribuabilii care aplică contabilitatea de angajamente, vor avea dreptul la deducerea cheltuielilor, pe lângă factura fiscală, și în baza oricărui document confirmativ întocmit în conformitate cu Legea contabilității și raportării financiare nr. 287/2017. Aceasta urmărește asigurarea unei aplicări uniforme a legislației fiscale și reducerea constrângerilor administrative pentru contribuabili.

Principalul obiectiv al modificării *Hotărârii Guvernului nr. 141/2019* rezidă în alinierea cadrului normativ secundar cu legislația fiscală primară, asigurând aplicarea directă a garanțiilor legale privind protecția datelor cu caracter personal ale subiecților care desfășoară activitate independentă.

Proiectul urmărește reconfigurarea elementelor obligatorii ale bonului fiscal prin modificarea cerințelor tehnice pentru bonurile emise de echipamentele de casă și de control (ECC), astfel încât noul cod fiscal al comerciantului independent să înlocuiască IDNP-ul în structura datelor imprimate și transmise către sistemul informațional al Serviciului Fiscal de Stat.

Totodată, întru eficientizarea procesului de administrare fiscală, se propune ca prezenta hotărâre să intre în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, în temeiul art.56 alin.(3) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

A fost examinată opțiunea neintervenției asupra ajustării cadrului normativ actual, însă lipsa implicării și nereglementării mecanismelor de punere în aplicare a prevederilor Legilor menționate supra, poate aprofunda problemele de administrare fiscală, să aducă neclarități și ambiguități în aplicarea legislației fiscale. Or, ignorarea reglementărilor riscă să creeze un climat de incertitudine pentru mediul de afaceri și a altor contribuabili, dat fiind faptul că nu vor avea nici un mecanism și proceduri de aplicare a legislației fiscale.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Proiectul nu are impact asupra sectorului public.
4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative Cu referire la restituirea TVA aferente procurării mărfurilor în vederea susținerii investițiilor în surse de energie regenerabilă cu soluții de stocare, impactul financiar nu poate fi estimat la moment, dat fiind faptul că volumul importurilor efectuate sau care urmează a fi efectuate nu poate fi identificat.
4.3. Impactul asupra sectorului privat Prin extinderea categoriei documentelor care pot fi prezentate pentru deducerea cheltuielilor, se oferă contribuabililor o flexibilitate sporită în documentarea tranzacțiilor. Prin implementarea procedurii de restituire a TVA aferent procurării bateriilor de stocare se urmărește stimularea investițiilor din partea agenților economici în soluții de stocare a energiei electrice regenerabile, îmbunătățind gestionarea fluxurilor de numerar aferente activității economice.
4.4. Impactul social 4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal Impactul asupra datelor cu caracter personal este unul pozitiv, prin atribuirea unui cod fiscal distinct de IDNP, astfel fiind respectate datele cu caracter personal ale persoanelor fizice care practică activitate independentă, or, afișarea datelor cu caracter personal în bonul de casă constituie o ingerință inadmisibilă în viața privată.
4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen Nu este aplicabil.
4.5. Impactul asupra mediului Implementarea procedurii de restituire a TVA aferent procurării bateriilor de stocare va avea impact pozitiv asupra mediului, stimulând producerea energiei regenerabile în diferite sectoare economice.
4.6. Alte impacturi și informații relevante Nu este aplicabil.
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională Proiectul nu este elaborat în scopul armonizării legislației naționale cu legislația Uniunii Europene, exceptându-se de efectuarea expertizei de compatibilitate.
5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE Nu este aplicabil.
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, pe pagina web oficială a Ministerului Finanțelor www.mf.gov.md, la compartimentul Transparența decizională, a fost plasat anunțul privind inițierea procesului de elaborare a prezentului proiect, care poate fi accesat la linkul: https://mf.gov.md/ro/content/anun%C8%9B-privind-ini%C8%9Biereaelabor%C4%83rii-proiectului-812 și pe platforma guvernamentală https://particip.gov.md/ro/document/stages/proiectul-hotararii-guvernului-pentru-modificarea-unor-hotarari-ce-vizeaza-administrarea-fiscala/16948. Proiectul urmează să fie supus avizării și consultării publice în conformitate cu art.32 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative și conform prevederilor Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional și va fi asigurată avizarea acestuia de către instituțiile interesate.

7. Concluziile expertizelor

Proiectul va fi supus expertizei anticorupție de către Centrul National Anticorupție și expertizei juridice de către Ministerul Justiției.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Proiectul completează cadrul normativ actual și nu contravine actelor normative în vigoare.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Aprobarea proiectului de hotărâre nu implică realizarea măsurilor suplimentare de implementare.

Ministră

Digitally signed by Belous Victoria
Date: 2026.09.22 11:57:11 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova
MOLDOVA EUROPEANĂ

Victoria BELOUS